

Jógvan Mørkøre heimaftur av stýrisfundi í KIMO:

Føroya kommunufelag vakið eygað við øllum umhvørvinum

-Vit eiga at knýttari tættari bond við bæði Hetland og Oyrknoygjarnar, tá tað ræður um at vera tilbúgvín at forða fyrri oljudálking av umhvørvinum her á Atlantismótinum sigur Jógvan Mørkøre, formaður í Føroya Kommunufelag, sum herfyri kom heimaftur av fundi í Orknoygjgunum, har dálking frá kjarnorku og olju varð høvuðsevnið.

JAN MULLER

Tað er ikki bara hjá BIO-FAR í Kaldbak, á Heilsufrøðiliga Starvstovu og á øðrum stovnum her á landi, at fylgt verður við, hvussu okkara umhvørvi hevur tað. Eisini Føroya Kommunufelag hevur eitt vakið eygað við øllum tí, sum hendir í umhvørvinum her heima og ikki minst í grannalagnum.

Virkni og umhvørvisvinnarligi formaðurin í Kommunufelagnum, Jógvan Mørkøre kom nú um dagarnar heimaftur av stýrisfundum í KIMO, sum er ein fleirlanda felagsskapur, ið tekur sær av umhvørvisspurningum.

Í felagsskapinum eru einamest kommunur í londunum, sum liggja framvið Norðsjögvín og so eisini í londunum í Norðuratlantshavi. Ein av limunum í KIMO er Føroya Kommunufelag.

Jógvan Mørkøre, sum eisini er kendur umhvørvismaður, sigur, at tað var ein sera áhugaverdur fundur, sum varð hildin í Kirkwall á Orknoygjgunum.

Dounreay og olja

A skránni var Dounreay-verkið í Norðurskotlandi og so tann oljumenning, sum í løtuni fer fram í øllum økinum har nærhendis.

Jógvan Mørkøre sigur, at teir vóru á fundi við leiðsluna fyrri Dounreayverkið, sum greiddi frá støðuna har. Víst varð á, at verkið hevur ikki framleitt elorku seinastu tvey árin, men tekur

istaðin ímóti kjarnorkuburturkasti til endurvinnning.

Hetta er nakað, sum KIMO er ímóti og verður eithvørt høvi brúkt til at mótmæla hesum. -Eingin ynskir norðurskotland sum kjarnorkukost, og at vandi er á ferð visir m.a. tann sannroynd, at tá drótningin vitjar í Skotlandi, steðgar allur flutningur av vandamiklum kjarnorkuburturkasti sigur Jógvan Mørkøre.

Spurningurin er, hvat KIMO er ført fyrri at gera. Hildið verður undir øllum førum fram við at mótmæla endurvinnningini av kjarn-

Jógvan Mørkøre, sum herfyri kom heimaftur av umhvørvisfundi í Orknoygjgunum, heldur at vit eiga at samarbeiða við hetlendingar og orknoyingar í umhvørvisspurningum

orkuburturkasti. Tí hetta er eisini nakað, sum kann koma at raka okkum.

Oljan og dálking

Hin spurningurin, sum varð umrøddur á fundinum, var tað nógva virksemin, sum er við at taka seg upp vestan fyrri Hetland í sambandi við

eina oljuvinnu har.

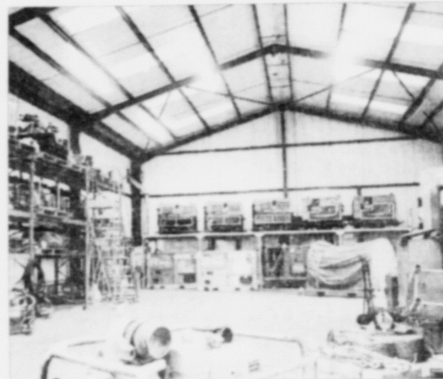
Jógvan Mørkøre sigur, at hesin parturin so avgjørt hevði hansara áhuga, nú ein oljuleiting stendur fyrri durum hjá okkum eisini.

Teir vitjaðu í Scapa Flow, har tann stóri oljuterminalurin Flotta liggur. Tann fyrsta oljan frá Foinaven oljukelduni vestan fyrri Hetland skal skipast upp her. Og hetta settir spjálvsagt nógvar spurningar viðvíkjandi tí viðkvæma umhvørvinum. Tvey tangaskip skulu sigla í pendultart millum feltið og Flotta.

Í hesum sambandi hevur oljufelagið BP sett upp væl av útgerð so sum oljufordringar ol. Jógvan Mørkøre sigur, at henda útgerðin er góð at hava, um okkurt óhapp skuldi hent, men tað er so ikki nóg mikið, um ein stór dálkingarvanlukka tekur seg upp. Her verður ikki minst hugsað, um tað kemur veruligt ódnarveður um somu tíð, sum ein dálking tekur seg upp.

Tað er greitt, at ein dálkingarvanlukka við føroyska markið kann fáa avleiðingar fyrri okkum, um hann er landssynningur í ættini. Men tað er greitt, at tað tekur nakað av tí, áðrenn møguleg olja kemur inn á okkara øki, so til ta tíð eigur at verða gjørligt við hjálpið úr Bretlandi at kunna forða fyrri ringastu avleiðingunum.

Jógvan Mørkøre heldur fyrri, at sambandið er ov lítið millum Føroyar og Hetland og Orknoygjar. Bøtt samband og samskipti millum hesar oyggjabólkarnar

hevði so eisini kunnað havt við sær, at vit kundu samstarva at fyrirbyggt og fingið tamarhald á møgulegari dálking.

Jógvan Mørkøre ásanar, at tað verður ongantíð gjørligt at fáa fulla trygd. Ein skal tí eisini vera varin og ikki lata seg blinda av, at oljufelag lata einum útgerð, tí er illveður, so er ógvuliga avmarkað, hvat kann gerast.

Hetta at talan er um øki, har illveður oftani tekur seg upp, krevur av einum, at ein er so mikið meira á varðhaldi og forðar fyrri, at óhapp kunnu henda.

Brúka vitan í Føroyum

Jógvan Mørkøre sigur seg hava fingið nógva burtur úr hesum seinasta KIMO-fundinum og fer hann nú at brúka hesa vitan í Føroyum. Her hugsar hann m.a. um at halda bæði landsstýrismaninum og Vaktar- og Bjargingartænastuni til eldri, so hesi brúka neyðugu tíðina og orkuna til at tryggja okkum sum best móti oljudálking.

-Eg haldi vit longu nú eiga at taka hesar spurningar í størsta álvara og ikki altíð koma darlandi aftaná, tá óhappið er hent. Jógvan

BP hevur brúkt nógva orku til at gera umhvørviskanningar í sambandi við oljukeldurnar Foinaven og Schiehallion.

Mørkøre heldur m.a. at tað er av tydingi fyrri okkum, at vit hava gott samskipti við oljufelag sum BP, ið fyrnibils er tað felagið, sum fer undir oljuvinnu vestan fyrri Hetland, stutt frá føroyska markinum.

Í hesum sambandi kann nevast, at BP hevur gjørt eitt rættliga nágreinligt kanningararbeiði av øllum umhvørvinum og eisini gjørt eina drúgva frágreiðing um, hvat er og verður gjørt fyrri at fyrirbygja dálking ella um dálking fer fram. Hetta er tað, sum verður nevnt „Oil Spill Contingency Plan“ og hevur henda verið til gjøgnumgongd hjá myndugleikunum í Bretlandi. Eisini føroyskir myndugleikar hava fingið hesa frágreiðing.

Slík frágreiðing fevnir m.a. um arbeiði at fyrirbygja og eisini handfara dálking frá framleiðsluskipinum, sum nú liggur á feltnum vestan fyrri Hetland.

Jógvan Mørkøre heldur tað er umráðandi, at okkara myndugleikar hava eitt vakið eygað við, hvat hendir og hava tætt samband við teir stovnar og feløg, sum taka sær av umhvørvisspurningum í bretskum øki.

-Føroya Kommunufelag leggur stóran dent á hesar spurningar og ætlar sær eisini at vera virkið í hesum málum sigur formaðurin í felagnum við Sósíalín.

Fyrsta framleiðsluskipið nakrantíð vestan fyrri Hetland kom herfyri á staðið, har tað skal vera liggjandi nógva komandi árin. Skipið eitur Petmar! Foinaven er nú fest fast í botnin við 8 stórum akkerum.